

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 20250515131348

Aan	: Raad van Geertruidenberg
Raadsvergadering	: 18 december 2025
Agendanummer	:
Onderwerp	: Programma Infrastructurele Kunstwerken 2026-2032
Portefeuillehouder	: B. Nijst

Voorstel

1. Het Programma Infrastructurele Kunstwerken 2026-2032 vast te stellen.

Samenvatting

De gemeente Geertruidenberg heeft een groot aantal infrastructurele kunstwerken zoals bruggen, tunnels, duikers, steigers, etc. in beheer. In het Programma Infrastructurele Kunstwerken 2026-2032 wordt het beleid voor het beheer en onderhoud van deze objecten vastgelegd en de daaruit voortvloeiende kosten in zichtbaar gemaakt. Met dit programma geven wij invulling aan de zorgplicht die ons, als beheerder, vanuit wet- en regelgeving wordt opgelegd.

Uw raad wordt voorgesteld dit Programma vast te stellen.

Inleiding

Infrastructurele kunstwerken zijn bouwwerken zoals bruggen, tunnels, duikers, kademuren, damwanden, beschoeiingen, steigers, etc. die niet voor bewoning bestemd zijn. Afhankelijk van hun aard zijn deze kunstwerken belangrijk voor de economie, veiligheid, mobiliteit, welzijn, recreatie en/of beleving van bewoners en andere gebruikers van de openbare ruimte. Het uitvallen van infrastructurele kunstwerken heeft daarom vaak impact op de leefomgeving.

De gemeente beheert en onderhoudt een groot aantal infrastructurele kunstwerken. Op dit moment worden 87 van deze kunstwerken op reguliere basis geïnspecteerd. De vervangingswaarde van deze kapitaalgoederen wordt geraamd op 25 mln. euro. Om deze kapitaalgoederen op een verantwoorde wijze te kunnen beheren is het bijgevoegde Programma Infrastructurele Kunstwerken 2026-2032 opgesteld.

In dit Programma worden beleid, strategie en beheer voor de komende jaren vastgelegd met de daaruit voortvloeiende exploitatie- en investeringskosten.

De kern van het beleid is vastgelegd in de beheervisie en bestaat uit vier beheerthema's, te weten:

- Veiligheid
- Duurzaamheid
- Kostenefficiëntie
- Aantrekkelijkheid

Het Programma Infrastructurele Kunstwerken 2026-2032 vervangt het Beheerplan Infrastructurele Kunstwerken 2019-2023 dat in december 2018 door uw raad is vastgesteld. Dit oude Beheerplan beperkte zich tot het beheer van de infrastructurele kunstwerken, maar bevatte geen beleidskaders. Artikel 12 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) stelt zo'n beleidskader voor kapitaalgoederen echter verplicht, inclusief financiële consequenties en de vertaling daarvan in de begroting. Met dit Programma wordt voldaan aan de wettelijke eisen uit het BBV.

Het Programma Infrastructurele kunstwerken 2026-2032 is gebaseerd op de in 2022 en 2023 uitgevoerde inspecties van de infrastructurele kunstwerken en de instandhoudingsinspectie van de Bergse Brug (2024). Ook de kosten voor het herstellen van later geconstateerde mankementen zijn in de financiële planning van het Programma verwerkt. Deze financiële planning is gebaseerd op de stand van de Voorziening Infrastructurele Kunstwerken per 1 januari 2025.

In 2027 wordt een nieuwe reguliere inspectieronde uitgevoerd. Het nu voorliggende Programma zal op basis van de uitkomsten van deze inspectieronde geëvalueerd en waar nodig aangepast worden. Daarna wordt een nieuw Programma Infrastructurele Kunstwerken voor de periode 2028-2037 opgesteld. De verwachting is dat dit nieuwe Programma in Q3 van 2028 voor besluitvorming zal worden voorgelegd.

Duurzame Inrichting Openbare Ruimte (DIOR)

In februari 2025 heeft uw raad ingestemd met het DIOR. Met het vaststellen van het DIOR heeft uw raad het kader voor de gewenste beeldkwaliteit voor de openbare ruimte vastgesteld. In de Kadernota 2026 hebben wij aangegeven dat we vanaf 2027 starten met het implementeren van het DIOR.

Het eerder benoemde beheerthema 'aantrekkelijkheid' heeft betrekking op de beeldkwaliteit van het areaal. Bij de geplande inspectieronde van 2027 zal deze beeldkwaliteit meegenomen worden en wordt dit thema onderdeel van het Programma Infrastructurele Kunstwerken 2028-2037.

In dit voorliggende Programma benoemen wij al wel de toekomstige relatie met het DIOR.

Niet alle kunstwerken in beeld

Om uiteenlopende redenen zijn niet al onze kunstwerken in beeld en geïnspecteerd. Het gaat hierbij hoofdzakelijk om de beschoeiingen en duikers. Vooruitlopend op de nieuwe inspectieronden heeft in 2025 een schouw plaatsgevonden om deze objecten in beeld te brengen. In de komende periode wordt uitgezocht wie de beheerder en/of onderhoudsplichtige van deze objecten is.

Bijdrage aan maatschappelijke opgave/strategische doelstelling/beoogd (maatschappelijk) effect

Dit voorstel draagt bij aan de maatschappelijke opgaven voor Leefbaarheid en Economie uit het Coalitieakkoord. Infrastructurele kunstwerken zijn belangrijk voor de economie, veiligheid, mobiliteit, sociale cohesie en beleving van de openbare ruimte door de bewoners en gebruikers.

Argumenten

1.1 Voldoen aan wet- en regelgeving

Met dit beleidsplan en het uitvoeren daarvan, voldoen wij aan de wet- en regelgeving die de gemeente als beheerder van de infrastructurele kunstwerken wordt opgelegd. Dit betreft niet alleen de constructieve- en gebruikersveiligheid, maar ook aan de financiële kaders die vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) opgelegd worden. Vanuit de rol van toezichthouder vraagt de Provincie naar actuele beheerplannen om te toetsen of er voldoende middelen voor onderhoud beschikbaar zijn om kapitaalvernietiging tegen te gaan.

1.2 Vaststellen Programma infrastructurele kunstwerken 2026-2032

Met het vaststellen van dit Programma wordt het gemeentelijk beleid voor het in stand houden van de infrastructurele kunstwerken vastgelegd en worden de benodigde financiële middelen die nodig zijn om het beleid uit te kunnen geborgd.

1.3 Kader voor ambtelijke organisatie

Het Programma Infrastructurele Kunstwerken 2026-2032 is het kader waarbinnen de ambtelijke organisatie haar activiteiten met betrekking tot het beheer en onderhoud van de infrastructurele kunstwerken in de komende jaren organiseert.

Kanttekeningen

3.1 Onvoorziene kosten

Ondanks de reguliere inspecties kunnen tijdens reparatiewerkzaamheden nieuwe problemen aan het licht komen die niet bij de inspectie gesignaleerd zijn. Dit kan ook door versnelde afname van kwaliteit door externe invloeden, zoals weeromstandigheden, vandalisme of overbelasting door het verkeer.

4.1 Personele risico's

Tekorten aan civieltechnisch opgeleide medewerkers bij overheid en bedrijfsleven kunnen ertoe leiden dat onze organisatie op de middellange termijn onvoldoende kennis in huis heeft om zelfstandig of tijdig het beheer en onderhoud van de infrastructurele kunstwerken of een deel daarvan uit te kunnen voeren.

Financiën

De exploitatiekosten, investeringskosten en daaruit voortvloeiende kapitaalslasten zoals opgenomen in het Programma Infrastructurele Kunstwerken 2026-2032 zijn in de begroting 2026 en het bijbehorende Investeringsplan 2026-2029 verwerkt.

Er zijn daarom geen nieuwe financiële consequenties bij de aannahme van dit Programma.

Communicatie

n.v.t.

Inclusieve samenleving

n.v.t.

Uitvoering

2026 : uitwerking verantwoordelijkheid onderhoud beschoeiingen

2027 : nieuwe inspectie kunstwerken en eventuele aanvullende onderzoeken

Q3-2028: vaststellen nieuwe Programma Infrastructurele Kunstwerken voor de periode 2028-2037
door de raad

Bijlagen

Programma infrastructurele kunstwerken 2026-2032

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij vaststelling aan.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,

de secretaris (wnd.),

de burgemeester (wnd.),

N. Bovenhorst

M. Toorenborg

De raad van de gemeente Geertruidenberg;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Geertruidenberg inzake het Programma infrastructurele kunstwerken 2026-2032.

Gelet op:

- de wettelijke zorgplicht van de gemeente voor veiligheid van de infrastructurele kunstwerken
- het belang van de infrastructurele kunstwerken voor de mobiliteit en leefbaarheid van de gemeente;
- het voorkomen van kapitaalvernietiging;
- art. 189 van de Gemeentewet (budgetrecht van de raad)

Besluit:

De raad besluit:

1. Het Programma Infrastructurele Kunstwerken 2026-2032 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 18 december 2025,

Geertruidenberg,

de raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

G. Brunsveld

M. Toorenborg